

1501-во заседание, 11-13 юни 2024 г. (формат „Права на човека“)

Н46-10 Група S.Z. / Колеви срещу България (жалби № 29263/12 и 1108/02)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи: [CM/Notes/1501/H46-10](https://www.coe.int/t/DocStore/CM/Notes/1501/H46-10)

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела засягат основно системния проблем с неефективните наказателни разследвания, въпросите, свързани с разследването на сексуални престъпления, и липсата на гаранции за независимост на наказателните разследвания, свързани с главния прокурор и други близки до него високопоставени служители;

По отношение на индивидуалните мерки

2. припомниха решенията си, приети на 1475-ото заседание (септември 2023 г.), и насърчиха властите да предоставят съответните разяснения и информация;

По отношение на общите мерки

3. по отношение на механизма за независимо разследване на главния прокурор, силно приветстваха приемането на реформата от декември 2023 г., която създава конституционна основа за този механизъм; освен това приветстваха факта, че новите конституционни разпоредби ограничават влиянието на главния прокурор върху прокуратурата и магистратите;

4. призоваха властите да приложат в пълна степен приетата конституционна реформа, като разработят и приемат без излишно забавяне произтичащите от нея необходими законодателни реформи, и приветстваха работата по проекта на Закон за съдебната власт, подготвен през март 2024 г.; насърчиха ги да продължат да използват съответния експертен опит и работата на Съвета на Европа в усилията си за провеждане на реформи и да използват в пълна степен по-нататъшно сътрудничество, особено от страна на Венецианската комисия;

5. приветстваха информацията, че механизмът за разследване на главния прокурор вече функционира и че *ad hoc* прокурорът е започнала да разглежда уведомления, включително такива с висока степен на значимост; отбелязаха обаче, че различни развития през първата година от прилагането на механизма пораждат определени опасения, посочени в анализа на Секретариата и изискващи внимание от страна на властите, по-специално по отношение на бързото назначаване и встъпване в длъжност на *ad hoc* прокурора;

6. отбелязаха с интерес предложението в проекта на Закон за съдебната власт за създаване на номинационна комисия за избор на членове на Висшия прокурорски съвет (ВПС) от парламента и за по-широк кръг от заинтересовани страни, на които се позволява да предлагат пряко кандидати; отбелязаха, че ако номинационната комисия получи силен мандат да оценява и за предпочитане да класира кандидатите, тя би могла да намали рисковете от политизиране и произтичащите от това заплахи за ефективността на процедурата за отстраняване от длъжност на главния прокурор;

7. повториха поканата си към властите да обмислят възможността да поверят назначаването и отчетността на *ad hoc* прокурора на плуралистичен орган, чийто състав гарантира обективност и ограничават рисковете от политизиране или модели на гласуване, които подкопават механизма за разследване, и ги насърчиха да обмислят дали е необходимо да се укрепят правилата относно наличието на съдебен контрол и процесуалната легитимация за инициране на такъв контрол върху решенията за отказ да бъде назначен *ad hoc* прокурор;

8. приветстваха предложенията в проекта на Закон за съдебната власт от март 2024 г., с които се гарантира йерархичната независимост на *ad hoc* прокурора и независимостта му при вземането на решения;
9. приканиха властите да укрепят гаранциите срещу рисковете от неподходящо използване на наказателноправни или дисциплинарни инструменти по отношение на *ad hoc* прокурора, по-специално чрез осигуряване на ефективна уредба, предотвратяваща незабавното отстраняване от длъжност в контекста на наказателно преследване или дисциплинарно уволнение, като например необходимостта от някаква форма на съдебно потвърждение на такива решения на ВПС, преди те да породят действие;
10. що се отнася до ефективността на разследванията като цяло, припомниха решенията, приети на 1475-ото заседание, и приканиха властите да информират Комитета за предприетите последващи действия; отбелязаха с интерес предложението за създаване на презумпция в полза на образуването на досъдебно производство в някои ситуации, тъй като това би могло да гарантира по-навременното събиране на доказателства;
11. приканиха властите да предоставят информация по всички горепосочени аспекти до 30 ноември 2024 г., както и по аспектите, посочени в анализа на Секретариата, и да информират Комитета за всяко развитие.